

Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών
Φιλοσοφική Σχολή
Τμήμα Μουσικών Σπουδών

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο
Θεσσαλονίκης
Σχολή Καλών Τεχνών
Τμήμα Μουσικών Σπουδών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ιόνιο Πανεπιστήμιο
Σχολή Μουσικής και
Οπτικοακουστικών Τεχνών
Τμήμα Μουσικών Σπουδών

Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
Σχολή Κοινωνικών, Ανθρωπι-
στικών Επιστημών και Τεχνών
Τμήμα Μουσικής
Επιστήμης και Τέχνης

7ο ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

υπό την αιγίδα της Ελληνικής Μουσικολογικής Εταιρείας

Κέρκυρα, 30 Οκτωβρίου – 1 Νοεμβρίου 2015

Πρόγραμμα συνεδρίου

Παρασκευή, 30 Οκτωβρίου 2015

Παράλληλες συνεδρίες

- 1. Κτήριο της Πρυτανείας της Ιονίου Ακαδημίας (Καποδιστρίου 2)**
- 2. Φιλαρμονική Εταιρεία Κερκύρας, Νικηφόρου Θεοτόκη 10**

1. Αμφιθέατρο Ιονίου Ακαδημίας

9.30-10.30 Συνεδρία ανεξάρτητης θεματικής (I)

Προεδρεύων: Πέτρος Βούβαρης

Ιωάννης Φούλιας: «Η διμερής και η τριμερής μορφή σονάτας στο θεωρητικό έργο του Joseph Riepel. Απόπειρα ανακατασκευής και αποτίμησης»

Λορέντα Ράμου: «Η ανασύσταση της χορογραφίας της Υβόννης ντε Κίρικο πάνω στη μουσική της *Τράτας* και του *Χορού των κυμάτων* του Νίκου Σκαλκώτα (1948): στιλιστικές καταβολές και συμπεράσματα για την πιανιστική ερμηνεία αυτών των έργων»

10.30-11.30 Αναλυτικές προσεγγίσεις στη μουσική του Νίκου Σκαλκώτα (I)

Προεδρεύων: Κώστας Τσούγκρας

Πέτρος Βούβαρης: «Ζητήματα μελωδικής κατασκευής στην ατονική μουσική του Νίκου Σκαλκώτα»

Εύα Μαντζουράνη: «Μορφή σονάτας, κύκλος σονάτας και μακροδομική συνοχή στα πολυμερή δωδεκαφθογγικά έργα του Νίκου Σκαλκώτα»

11.30-12.00: διάλειμμα/καφές

12.00-13.30 Αναλυτικές προσεγγίσεις στη μουσική του Νίκου Σκαλκώτα (II)

Προεδρεύων: Γιώργος Σακαλλιέρος

Πηνελόπη Παπαγιαννοπούλου: «Παράγοντες ενότητας και διαφοροποίησης στο *Κοντσερτίνο για δύο πιάνο* του Νίκου Σκαλκώτα»

Κώστας Τσούγκρας: «Η μορφή “Θέμα και παραλλαγές” στη μουσική του Νίκου Σκαλκώτα: Ανάλυση του έργου “Kurze Variationen auf ein Bergsthema” από τα 32 κομμάτια για πιάνο»

Γιώργος Ζερβός: «Πλευρές θεματοποίησης και αποθεματοποίησης στη δωδεκαφθογγική μουσική του Νίκου Σκαλκώτα: μερικές σκέψεις πάνω στη σχέση της Grundgestalt με την Grundreihe, με αφορμή τη δωδεκαφθογγική συγκρότηση των θεμάτων στα πρώτα μέρη των κοντσέρτων για πιάνο αρ. 1 και αρ. 2»

2. Φιλαρμονική Εταιρεία Κερκύρας

9.30-11.30 Συνεδρία ανεξάρτητης θεματικής (II)

Προεδρεύουσα: Καίτη Ρωμανού

Irmgard Lerch-Καλαβρυτινού: «Ιστορία – Ιστορίες: Συγγράμματα για την ιστορία της ευρωπαϊκής μουσικής στην Ελλάδα πριν από το 1950»

Θανάσης Τρικούπης: «Διδασκαλία της μουσικής σύνθεσης στην Ελλάδα: ιστορική αναδρομή, δεδομένα και προοπτικές»

Αναστασία Κακάρουλου: «Τέχνες, Γράμματα, Αθλητισμός: Η συμμετοχή του Louis-Albert Bourgault-Ducoudray στην συνδιάσκεψη της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής της 23ης Μαΐου 1906»

Γιώργος Σακαλλιέρος: «Η αλληλογραφία Δημήτρη Μητρόπουλου – Arnold Schoenberg (1945-1951): κριτική αποδελτίωση και σχολιασμός»

11.30-12.00: διάλειμμα/καφές

12.00-13.30 Συνεδρία ανεξάρτητης θεματικής (III)

Προεδρεύουσα: Irmgard Lerch-Καλαβρυτινού

Νεκταρία Δελβινιώτη-Βασιλείου: «Μανώλης Καλομοίρης – Εθνικό Ωδείο Κύπρου (Παράρτημα Λευκωσίας): Οι σχέσεις συνεργασίας και οι προεκτάσεις τους»

Ναυσικά Τσιμά: «Αναθεώρηση της σύγχρονης εικόνας περί εθνικών πολιτισμών κατά τη διάρκεια του 19ου αιώνα, μέσα από την ανάδειξη της άγνωστης, τρισυπόστατης σημασίας του όρου “Μουσική” την ίδια περίοδο»

Αθανασία Κυριακίδου & Αντωνία Βασιλειάδου: «Χειρονομία και Λόγος: Παρελθόν και μέλλον»

13.30-15.30: διάλειμμα/γεύμα

15.30-17.00: Γενική Συνέλευση της Ελληνικής Μουσικολογικής Εταιρείας (Αίθουσα Τηλεδιασκέψεων, Κτήριο Ιονίου Πανεπιστημίου)

• Κτήριο της Πρυτανείας της Ιονίου Ακαδημίας (Καποδιστρίου 2)

18.00-18.30 Επίσημη έναρξη, χαιρετισμοί

18.30-20.00 Συνεδρία ανεξάρτητης θεματικής (IV)

Προεδρεύων: Νίκος Μαλιάρας

Εύη Νίκα-Σαμψών: «Ιχνηλατώντας τη μουσική δραματουργία της γερμανικής ρομαντικής όπερας»

Sabine Koch: «Από τον Wagner και πέρα: Η μαθητεία και η καριέρα του Δημητρίου Λάλα στην Δυτική Ευρώπη»

Αναστασία Σιώψη: «Φαντασιακές κοινότητες με τη δύναμη της μουσικής: ο τελετουργικός ρόλος της τέχνης από τον Ρίχαρντ Βάγκνερ στον Γιάννη Χρήστου»

20.00-20.30: διάλειμμα

20.30-21.00: Μικρή συναυλία

21.00: Μπουφές (Ιόνιος Ακαδημία)

Σάββατο, 31 Οκτωβρίου 2015

Παράλληλες συνεδρίες

1. Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών (Θεοδώρου Μακρή 2 & Κώστα Δαφνή [πρώην πάροδος Αρσενίου], Μουράγια)

2. Κτήριο της Πρυτανείας της Ιονίου Ακαδημίας (Καποδιστρίου 2)

1. Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών

9.30-11.00 Συνεδρία ανεξάρτητης θεματικής (V)

Προεδρεύων: Ιωάννης Φούλιας

Καίτη Ρωμανού: «Η Βενετία και οι ελληνικές της κατακτήσεις: μουσικές αλληλεπιδράσεις»

Μάρκος Λέκκας: «Prolatio και Tempus imperfectum στην εποχή του φαντασιακού ρεαλισμού»

Δημήτρης Γιαννέλος: «Παρατηρήσεις στη γραπτή μετάδοση της θεωρίας της εκκλησιαστικής μουσικής»

11.00-11.30: διάλειμμα/καφές

11.30-13.30 Στρογγυλή τράπεζα

Συντονιστής: Αχιλλέας Χαλδαιάκης

«Βυζαντινές Μουσικές Σπουδές: Θέματα επιστημολογικού αυτοπροσδιορισμού»

2. Αμφιθέατρο Ιονίου Ακαδημίας

9.30-11.30 Μουσική και λόγος (I)

Προεδρεύων: Πάνος Βλαγκόπουλος

Χάρης Ξανθουδάκης: «Νεότερα στοιχεία για τη μαθητεία του Δημήτρη Μητρόπουλου στο Ωδείο Αθηνών»

Διονυσία Μπλαζάκη: «Μουσική και ποίηση στην αισθητική του Χέγκελ»

Βασιλική Κουτσομπίνα: «Σχέσεις μεταξύ μουσικής και ρητορικής στις μουσικό-θεωρητικές πηγές τον 15ο και 16ο αιώνα: αναδρομή στις πρώτες μαρτυρίες»

Βασίλης Βαβούλης: «Μεταξύ ποιητικής και συστημικής ρητορικής: Ρεύματα μουσικής και ρητορικής τον 17ο και 18ο αιώνα»

11.30-12.00: διάλειμμα/καφές

12.00-13.30 Μουσική και λόγος (II)

Προεδρεύων: Κώστας Χάρδας

Μαρία Σουρτζή-Χατζηδημητρίου: «Σχέση μουσικής και κειμένου στο τραγούδι *Der Doppelgänger* του Franz Schubert»

Σταματία Γεροθανάση: «*The Rake's Progress*: μουσικοποιητική αποτύπωση των συναισθηματικών πτυχών του χαρακτήρα της Anne Trulove»

Νικόλαος Δημηνάκης: «Το δίπολο “εντολή – υπακοή” ως κωδικοποιημένη έκφανση της προστακτικής έγκλισης στη σχέση “συνθέτη – ερμηνευτή” μέσα από τις αναλύσεις των concert-studies *Nine Etudes for Saxophones in 4 Books* του Ch. Lauba»

13.30-17.00: διάλειμμα/γεύμα

• **Φιλαρμονική Εταιρεία Κερκύρας, Νικηφόρου Θεοτόκη 10**

17.00-19.00 Μουσική, λόγος και τέχνες στα Επτάνησα

Προεδρεύων: Χάρης Ξανθουδάκης

Κώστας Καρδάμης: «Για την αλληλογραφία του Νικόλαου Χαλικιόπουλου Μάντζαρου: Πρόδρομες σκέψεις»

Δημήτριος Μπρόβας: «Το σύστημα εκμάθησης της αρμονίας του Νικόλαου Χαλικιόπουλου Μάντζαρου: μια πρώτη προσέγγιση»

Νίκος Μαλιάρας: «Σπυρίδων Ξύνδας, *Ο Υποψήφιος*: Η πρώτη ελληνόγλωσση όπερα. Μερικές ιστορικές και αναλυτικές παρατηρήσεις»

Αγγελική Σκανδάλη: «Οι παραστάσεις όπερας στα Επτάνησα έως την επιστροφή του Σ. Σαμάρρα (1889)»

19.00-19.30: διάλειμμα

19.30: Συναυλία Φιλαρμονικής Εταιρείας Κερκύρας

Δείπνο

Κυριακή, 1 Νοεμβρίου 2015

Παράλληλες συνεδρίες

1. **Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών (Θεοδώρου Μακρή 2 & Κώστα Δαφνή [πρώην πάροδος Αρσενίου], Μουράγια)**
2. **Αναγνωστική Εταιρεία Κέρκυρας (Καποδιστρίου 120)**

1. Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών

9.30-11.00 Μουσική και λόγος (III)

Προεδρεύων: Δημήτρης Γιαννέλος

Κώστας Χάρδας: «Το μετέωρο βήμα: στιγμιότυπα “πάλης” δωδεκαφθογγικής και τονικής δομής σε έργα του πρώιμου ελληνικού μουσικού μοντερνισμού»

Μαντώ Πυλιαρού: «Ζητήματα ελληνικής παραδοσιακής μουσικής στα μέσα της δεύτερης και τρίτης δεκαετίας του 20ού αιώνα, όπως καταγράφονται στα έντυπα μέσα της εποχής»

Γεωργία Πετρούδη: «Οι αγώνες του κυπριακού λαού μέσα από το χορωδιακό έργο και τα έργα για φωνή του Σόλωνα Μιχαηλίδη»

11.00-12.30: διάλειμμα

Λιτανεία με κερκυραϊκές μπάντες

12.30-14.00 Μουσική και λόγος (IV)

Προεδρεύων: Νίκος Τσούχλος

Άννα-Μαρία Ρεντζεπέρη-Τσώνου: «Το κοντάκιο “Τη υπερμάχω στρατηγώ...” στην έντεχνη νεοελληνική μουσική των Μανώλη Καλομοίρη και Γεωργίου Καζάσογλου»

Πέτρος Ανδριώτης: «Γεώργιος Σεφέρης: *Επιφάνια* (1937) – “Κράτησα τη ζωή μου”. Μελοποίηση Α. Κουνάδη και Μ. Θεοδωράκη. Τα μεθοδολογικά εργαλεία των δύο συνθετών που συμβάλλουν στην ανάδειξη του μελοποιημένου λόγου»

Απόστολος Λουφόπουλος: «Τέχνες, λόγος και ελληνική παράδοση στην ηλεκτρονική μουσική του Μιχάλη Αδάμη»

2. Αναγνωστική Εταιρεία Κέρκυρας

9.30-11.00 Μουσική και λόγος (V)

Προεδρεύουσα: Εύη-Νίκα Σαμψών

Δημήτρης Γιάννου: «Μουσικοδραματουργικά σχήματα και ποιητική αληθοφάνεια – Σχόλια στον *Τροβατόρε* του Βέρντι»

Ρενάτα Δαλιανούδη: «Μελοποίηση παραδοσιακού τραγουδιού: Προσομοίωση ή νεωτερικότητα; Μελέτη περίπτωσης το τραγούδι “Πέρα στους πέρα κάμπους” για το θεατρικό έργο *Καίσαρ και Κλεοπάτρα*, 1962»

Μαγδαληνή Καλοπανά: «Μουσική και λόγος στο έργο του Δημήτρη Δραγατάκη»

11.00-12.30: διάλειμμα

Λιτανεία με κερκυραϊκές μπάντες

12.30-14.00 Μουσική και λόγος (VI)

Προεδρεύων: Δημήτρης Γιάννου

Μαρία Ντούρου: «Γιάννης Α. Παπαϊωάννου, Δημήτρης Θέμελης. Η *Κηδεία του Σαρπηδόνο*ς σε ποίηση Κ. Π. Καβάφη»

Ξένια Θεοδωρίδου: «Μόνο της μπόρας έμειναν οι γλάροι καπετάνιοι»: Τα έργα για μικτή χορωδία a cappella AKI-Ντ 94 έως 97 (1943) του Γιάννη Α. Παπαϊωάννου. Μια συνάντηση του εξωτερικού με το εσωτερικό τοπίο, με φόντο τη Γερμανική Κατοχή»

Πάνος Βλαγκόπουλος: «Το γλωσσαναλυτικό παράδειγμα στην ανάλυση των μεταμουσικών έργων του Γιάννη Χρήστου: Goodman, Scheffler, Matthews»

14.00-16.30: διάλειμμα/γεύμα

• **Δημοτική Πινακοθήκη Κέρκυρας, Παλαιά Ανάκτορα (Αγίων Μιχαήλ και Γεωργίου)**

16.30-18.00 Μουσική και εικαστικές τέχνες (I)

Προεδρεύων: Κώστας Καρδάμης

Ιάκωβος Σταϊνχάουερ: «Αισθητική συμφωνία (;): οι δομικές σχέσεις μουσικής και ζωγραφικής»

Γεωργία Μαρία Τσερπέ: «Τέχνη και Μουσική στον Αριστοτέλη: η έννοια της “μίμησης” και του “καθόλου” στη μουσική (η περίπτωση της συγκριτικής θεώρησης της μουσικής και της ζωγραφικής)»

Μαίη Κοκκίδου: «Ο ρυθμός ως διαπραγματεύσιμο χαρακτηριστικό της τέχνης»

18.00-18.30: διάλειμμα/καφές

18.30-20.00 Μουσική και εικαστικές τέχνες (II)

Προεδρεύουσα: Αναστασία Σιώψη

Απόστολος Παληός: «Εικόνες από μια έκθεση του Μούσοργκσκυ και Έξι Γκογιέσκας του Γρανάδος: Δύο αντιπροσωπευτικά δείγματα διασύνδεσης πιανιστικής συνθετικής δημιουργίας και ζωγραφικής»

Δημήτρης Τασούδης: «Μουσική στον κινηματογράφο: “Παιχνίδια μνήμης”»

Αυγούστα Ευθυμίου: «Η εφαρμογή διδακτικών προσεγγίσεων που βασίζονται στο συνδυασμό Μουσικής και Εικόνας με στόχο την αντιληπτική, δημιουργική αντίδραση και την ανάπτυξη της μουσικής και αισθητικής αντίληψης των παιδιών»

20.00: Συναυλία

21.00: Μπουφές (Δημοτική Πινακοθήκη Κέρκυρας)